

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Praha 8.8.2011
čj. SRS 048263 /2011

Oblastní odbor SRS

Ztracená 1099/10

161 00, Praha 6

Zpráva č. 16 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 25.7.–7.8.2011

1. Počasí

Ve sledovaném období bylo proměnlivé, chladnější počasí se značnými teplotními výkyvy. V první polovině sledovaného období dosahovaly noční teploty 11 °C až 14 °C a denní teploty 19 °C až 23 °C. Následovalo víkendové ochlazení s vytrvalým, místy velmi intenzivním deštěm. Víkendové odpolední teploty vystoupily jen na 16 °C. Druhá polovina období byla celkově chladnější a značně deštivá. Nad oblastí převládala velká oblačnost. Počasí se vyznačovalo častými bouřkami, vytrvalým deštěm nebo přeháňkami. Oblast přecházela studenou frontou, díky které se denní teploty pohybovaly okolo 20 °C. Nejdeštivějším dnem období byla sobota 30.7., kdy lokálně napršelo 40 mm srážek. Celkový úhrn srážek za sledované období se pohyboval od 40 do 70 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Problémy se sklizní přetrvávají po vydatných deštích i v tomto období. V současnosti deště přerušily sklizeň polních plodin. Pole jsou podmáčená, místy na nich stojí voda. Celkově je letošní sklizeň velmi komplikovaná častými, i když místy jen slabými srážkami. Sklízí se i za vyšší vlhkosti zrna. Kvalita sklizených komodit vlivem dešťů klesá. Na posečených pozemcích se provádí podmítka půdy.

OBILNINY

Ozimý ječmen je již téměř sklizený. Probíhá sklizeň ozimé pšenice a jarního ječmene. Problémem začínají být zmlazené odnože. Lokálně probíhá desikace porostů. Po deštích došlo k lokálnímu polehání obilnin, hlavně jarního ječmene a ozimé pšenice.

PŠENICE OZIMÁ (RF 87-99 BBCH)

V okrese Příbram (nejvyšší položená oblast okresu Příbram 520 až 650 m.n.m.) pozorovány na okrajích polí a u vjezdů na pozemky slabé výskyty **snětivosti pšenice** rodu *Tilletia*.

Na neposečených porostech v oblasti pozorováno druhotné napadení **černěmi** (*Alternaria* spp., *Cladosporium* spp.) ve slabých výskytech.

JEČMEN OZIMÝ (RF 99 BBCH)

Porosty v oblasti jsou téměř sklizeny.

JEČMEN JARNÍ (RF 89-99 BBCH)

Probíhá sklizeň.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 89-99 BBCH)

Vlivem častých dešťů dochází ke klíčení zrna v luscích ještě před posečením porostu.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 99 BBCH)

Porosty téměř sklizeny.

MÁK SETÝ (RF 64-74 BBCH)

První výskyt **helmintosporiové nekrózy máku (*Pleospora papaveracea*)** a **šedé plísnovitosti máku (*Botryotinia fuckeliana*)** byl pozorován v okrese Beroun (Praskolesy, 29.7., Vráž, 26.7.). Při následném průzkumu byly pozorovány již střední výskyty (Vráž, 4.8.).

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 65-89 BBCH)

Opět plošně pozorovány slabé výskyty **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)** v okrese Kutná Hora. V okrese Příbram (Vysoká Pec, 1.8.) zjištěny další slabé výskyty na fungicidně neošetřovaných porostech.

Dále byl zjištěn slabý výskyt **hnědé a terčovité skvrnitosti bramboru (*Alternaria solani*)** na listech v okrese Příbram (Březnicko). Silnější výskyty jsou hlavně u velmi raných a raných odrůd.

V okresech Příbram (Příbramsko) a Benešov (Benešovsko) byl pozorován slabý výskyt **aktinomycetové obecné strupovitosti bramboru (*Streptomyces scabies*)** na hlízách u velmi raných a raných odrůd.

V okrese Příbram (Kotenčice, 1.8.) byl po intenzivních deštích na vlhkých stanovištích zjištěn výskyt **bakteriálního černání stonku a měkké hniloby hlíz bramboru (*Erwinia carotovora*)** na hlízách u odrůdy Impala.

KUKUŘICE (RF 63-65 BBCH)

Byly zaznamenány první záchyty **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** ve feromonových lapácích.

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Chemická ochrana proti larvám se doporučuje při hodnotě 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů zjištěných v předchozím roce. Aplikují se insekticidní mořidla nebo půdní insekticidy při seti nebo v době líhnutí larev.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujících práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

Sledování výskytu tohoto nepůvodního škůdce a případná opatření proti němu jsou rozdílná dle zařazení okresů do předem vymezených zón. První zóna, tzv. oblast kontinuálního šíření, zahrnuje celou Moravu a několik sousedících okresů. Ochrana proti bázlivci kukuřičnému spočívá v uplatňování zásad integrované ochrany rostlin. Základem je omezení monokulturního pěstování kukuřice společně s využíváním preventivních agrochemických metod ochrany a chemických přípravků.

Do zóny kontinuálního šíření je v naší oblasti zařazen okres Kutná Hora (lokalita Svatý Mikuláš, první výskyt 12.7., další výskyt 28.7., lokalita Zruč nad Sázavou, první výskyt 19.7.).

Do druhé (tzv. nárazníkové) zóny jsou zařazeny z naší oblasti okresy Benešov, Kolín, Nymburk, Praha hl.m., Praha-východ, Praha-západ. Zde jsou pěstitelé kukuřice povinni na pozemcích, kde byla pěstována tato plodina i v minulém roce, po vyhlášení signalizace Státní rostlinolékařskou správou provést chemické ošetření proti dospělcům bázlivce kukuřičného. Tato povinnost platí pro všechny pozemky v okruhu 40 km od pozorovacího bodu, kde byl tento škůdce zjištěn. Ošetření se provádí do dvou až tří týdnů po prvním zjištění a musí být minimálně jednou zopakováno.

První výskyty v nárazníkové zóně byly zjištěny a potvrzeny dne 28.7. v okrese Nymburk, lokalita Drahelice, dne 2.8. v okrese Kolín, lokality Lošany, Křečhoř, Kutlíře a Velim, dne 3.8. v okrese Benešov, lokalita Sedmpány. Okresy Praha hl.m., Praha-východ, Praha-západ zařazené do této zóny jsou zatím bez výskytu.

Vyhlášení signalizace

Na základě výše uvedených zásad se vyhláší 40 km okruh okolo obce Drahelice, okres Nymburk, okolo obcí Lošany, Křečhoř, Kutlíře a Velim, okres Kolín a okolo obce Sedmpány, okres Benešov. Ve vymezeném území jsou všichni pěstitelé kukuřice povinni ošetřit porosty na pozemcích, na nichž byla pěstována kukuřice i v minulém roce, a nebyl zde použit insekticidní přípravek proti larvám bázlivce kukuřičného.

Pozemky, pro které nebude vyhlášena signalizace a splňují výše uvedené podmínky, /nárazníková zóna, opakované pěstování kukuřice bez insekticidní ochrany proti larvám/, musí být ošetřeny nejpozději do 15. srpna.

Přípravky povolené proti dospělcům DVV:

Název	Účinná látka	Dávkování	Ochranná lhůta
Karate se Zeon technologíí 5 CS	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 – 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 – 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT nebo 28 dní (dle registranta přípravku)
Karate Zeon 050 CS	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 – 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 – 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT
Decis Mega	deltamethrin	0,2 - 0,25 l/ha (400 - 600 l/ha vody), podle signalizace, max. 1x	AT
Biscaya 240 OD	thiacloprid	0,3 l/ha (300 - 500 l/ha vody), do 65 BBCH, podle signalizace, max. 1x	30 dní
BEC Lamcy	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 - 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 - 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT
CS Lamcy	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 - 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 - 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT
KeMiChem- Lambdacyhalothrin 50 CS	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 – 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 – 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT
KeMiChem- Lambdacyhalothrin-I 50 CS	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 – 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 – 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT
RC-Lambdacyhalothrin 50 CS	lambda-cyhalothrin	0,4 l/ha (200 – 600 l/ha vody) 0,4 l/ha (40 – 80 l/ha vody při letecké aplikaci)	AT

!!! Pouze přípravek Karate se Zeon technologií 5 CS je registrován k použití i do kukuřice na siláž a do kukuřice na zeleno !!!

Podrobnější informace lze získat na webových stránkách Státní rostlinolékařské správy. Případně je možno kontaktovat rostlinolékařské inspektory místně příslušného pracoviště SRS.

ŘEPA CUKROVKA (RF 38-39 BBCH)

Slabé výskyty **plevelné řepy (*Beta vulgaris*)** byly pozorovány plošně na pozemcích v okrese Kutná Hora. Jsou mechanicky odstraňovány.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 77-85)

Silný výskyt **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonovém lapáku pozorován v okrese Praha-východ (Drasty, 5.8.). Slabé výskyty zjištěny ve zbytku oblasti.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Proti obaleči jablečnému se ošetřuje při dosažení prahu škodlivosti po odkvětu, tj. při výskytu 2 vajíček /100 plodů s přilehlými listy, případně 10 motýlů /lapák/3-4 dny.

Ve feromonových lapácích v celé oblasti zaznamenány pouze slabé výskyty **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)**.

Peckoviny

SLIVŮŇ (RF 75-79)

Silný výskyt **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** pozorován ve feromonových lapácích v okrese Praha-východ (Větrušice, 2.8.). Slabé výskyty hlášeny z celé oblasti.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

RÉVA VINNÁ (RF 79-81)

Ve feromonových lapácích na vinicích v okrese Beroun (Karlštejn) nezjištěny výskyty **obalečika jednopásného (*Eupoecilia ambiguella*)** a **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)**.

Sledování letu imág do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 20.4. do ukončení letu 2. generace (zpravidla do 15.8.).

Ošetřuje se za 7-8 dní po vyvrcholení letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen zcela výjimečně při malé násadě květenství (poškození mrazem, špatná diferenciací) a mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonových lapácích. Ošetření proti 2. generaci je účelné zpravidla tehdy, když se při začátku hromadného letu zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců obaleče jednopásného nebo obaleče mramorovaného v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu (za chladného, deštivého a větrného počasí), je možno ošetření proti 2. generaci zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan